

# Inhoud

	<b>Voorwoord</b>	<b>13</b>
<b>1</b>	<b>Wat is een geneesmiddel?</b>	<b>15</b>
	Inleiding	15
1.1	Naamgeving van geneesmiddelen	16
1.2	Reclame voor geneesmiddelen	17
<b>2</b>	<b>Toepassing van een geneesmiddel</b>	<b>20</b>
	Inleiding	20
2.1	Behandelingsmethoden	20
2.2	Toedieningsvormen en toedieningsweg	22
2.2.1	Lokale toediening	23
2.2.2	Systemische toediening	26
2.3	Werking en bijwerking	30
2.4	Opname, omzetting en uitscheiding	32
2.5	Dosering	35
2.6	Therapietrouw	36
2.7	Verslaving en misbruik	37
2.8	Medicatiebewaking	39
2.9	Placebo's	41
2.10	Naslagwerken	42
<b>3</b>	<b>Pijn</b>	<b>43</b>
	Inleiding	43
3.1	Niet-opioïden	44
3.2	Opioïden	47
3.3	Pijnstillers bij reuma	48
3.3.1	Nsaid's	48
3.3.2	Langzaam werkende antirheumatica	49
3.4	Pijnstillers bij jicht	50
3.5	Anesthetica	51
3.6	Preparatenlijst	52

<b>4</b>	<b>Psychische aandoeningen</b>	<b>54</b>
	Inleiding	54
4.1	Slaap	54
4.1.1	De werking van slaapmiddelen	55
4.2	Angst en angststoornissen	56
4.2.1	Behandeling van angststoornissen	57
4.2.2	Benzodiazepinen	57
4.3	Melatonine	60
4.4	Verslavingen	61
4.4.1	Middelen bij verslavingen	61
4.5	Preparatenlijst	62
<b>5</b>	<b>Mond, keel, neus en oren</b>	<b>65</b>
	Inleiding	65
5.1	Aandoeningen van de mond- en keelholte	65
5.1.1	Middelen bij aandoeningen van de mond- en keelholte	66
5.2	Aandoeningen van de neusholte	67
5.2.1	Decongestiva	67
5.2.2	Antihistaminica	68
5.2.3	Lokale corticosteroïden	68
5.2.4	Overige middelen	68
5.3	Oorproblemen	69
5.3.1	Geneesmiddelen bij oorproblemen	69
5.4	Preparatenlijst	69
<b>6</b>	<b>Bloed</b>	<b>71</b>
	Inleiding	71
6.1	Bloedarmoede	71
6.1.1	Ijzergebreksanemie	71
6.1.2	Anemie door gebrek aan vitamine b <sub>11</sub> of b <sub>12</sub>	72
6.1.3	Anemie door gebrek aan erythropoëtime	72
6.1.4	Behandeling van anemie	72
6.2	Bloedstolling	73
6.3	Antithrombotica	74
6.3.1	Trombocytenaggregatieremmers	74
6.3.2	Indirect werkende anticoagulantia of cumarines	74
6.3.3	Direct werkende anticoagulantia en thrombolytica	76
6.4	Preparatenlijst	77
<b>7</b>	<b>Bloedsomloop</b>	<b>79</b>
	Inleiding	79
7.1	Hartfalen	79

---

7.1.1	Behandeling van hartfalen	80
7.2	Hartritmestoornissen	82
7.2.1	Behandeling van hartritmestoornissen	82
7.3	Angina pectoris	83
7.3.1	Behandeling van angina pectoris	83
7.4	Hoge bloeddruk	85
7.4.1	Behandeling van hoge bloeddruk	85
7.5	Preparatenlijst	86
<b>8</b>	<b>Maagdarmkanaal</b>	<b>89</b>
	Inleiding	89
8.1	Maagklachten	89
8.1.1	Antacida	90
8.1.2	Maagzuurproductieremmende middelen	91
8.1.3	Mucosaprotectiva	92
8.1.4	Combinatiekuur	92
8.1.5	Anti-emetica	92
8.2	Diarree	93
8.2.1	Antidiarrhoica	94
8.2.2	Ontstekingsremmende middelen	94
8.3	Verstopping	95
8.3.1	Contactlaxantia	96
8.3.2	Osmotische laxantia	96
8.3.3	Volumevergrotende middelen	97
8.3.4	Chronisch gebruik van laxeermiddelen	97
8.4	Prikkelbare darmsyndroom	97
8.4.1	Spasmolytica	98
8.5	Preparatenlijst	98
<b>9</b>	<b>Luchtwegen</b>	<b>101</b>
	Inleiding	101
9.1	Hoesten	101
9.1.1	Hoestprikkeldeempende stoffen	102
9.1.2	Expectorantia	102
9.1.3	Mucolytica	102
9.1.4	Emollientia	102
9.1.5	Antihistaminica	102
9.2	Allergieën	103
9.2.1	Middelen die de effecten van histamine tegengaan	104
9.2.2	Middelen die de verschijnselen van een allergische reactie onderdrukken	105
9.2.3	Middelen die een allergische reactie kunnen voorkomen	105

9.2.4	Middelen die een allergische reactie doen uitdoven	106
9.3	Chronische luchtwegaandoeningen	106
9.3.1	Stoffen die via het onwillekeurige zenuwstelsel werken	107
9.3.2	Corticosteroïden	109
9.3.3	Leukotriënantagonisten	110
9.3.4	Overige middelen bij chronische luchtwegaandoeningen	111
9.4	Preparatenlijst	111
<b>10</b>	<b>Hormonen</b>	<b>114</b>
	Inleiding	114
10.1	Anticonceptie	114
10.1.1	Middelen met zowel een oestrogene als een progestagene stof	115
10.1.2	Middelen met alleen een progestagene stof	121
10.1.3	Lokale (hormonale) anticonceptiva	121
10.1.4	Morning-after-pil	122
10.2	De overgang	123
10.2.1	Geneesmiddelen bij de overgang	123
10.3	Osteoporose	124
10.3.1	Geneesmiddelen bij osteoporose	125
10.4	Onvruchtbaarheid	126
10.5	Preparatenlijst	127
<b>11</b>	<b>Stofwisseling</b>	<b>130</b>
	Inleiding	130
11.1	Diabetes mellitus	130
11.1.1	Behandeling van diabetes mellitus	131
11.2	Te hoog vetgehalte in het bloed	134
11.2.1	Antilipemica	134
11.3	Middelen bij schildklierandoeningen	137
11.3.1	Thyromimetica	137
11.3.2	Thyrostatica	138
11.4	Preparatenlijst	138
<b>12</b>	<b>Huid</b>	<b>141</b>
	Inleiding	141
12.1	De 'basis' van huidmiddelen	141
12.2	Eczeem	144
12.2.1	Middelen bij eczeem	145
12.3	Bacteriële huidinfecties	146

---

12.3.1	Middelen bij bacteriële huidinfecties	146
12.4	Schimmelinfecties	146
12.4.1	Middelen bij schimmelinfecties	147
12.5	Psoriasis	147
12.5.1	Middelen bij psoriasis	148
12.6	Acne (jeugdpuistjes)	148
12.6.1	Middelen bij acne (jeugdpuistjes)	148
12.7	Preparatenlijst	149
<b>13</b>	<b>Infectieziekten</b>	<b>152</b>
	Inleiding	152
13.1	Bacteriële infecties	152
13.1.1	Antibacteriële middelen	153
13.1.2	Bijwerkingen	155
13.1.3	Resistentie	155
13.1.4	Indeling van antibacteriële middelen	156
13.1.5	Antibiotica bij urineweginfecties	158
13.2	Schimmelinfecties	158
13.2.1	Antimycotica	159
13.3	Virusinfecties	160
13.3.1	Antivirale middelen	160
13.4	Protozoa	161
13.4.1	Antiprotozoaire middelen	162
13.5	Wormen	162
13.5.1	Anthelminthica	163
13.6	Luizen en schurftmijten	163
13.6.1	Pediculicide en scabicide middelen	164
13.7	Ontsmettingsmiddelen	164
13.8	Preparatenlijst	166
<b>14</b>	<b>Urinewegen</b>	<b>169</b>
	Inleiding	169
14.1	Urine-incontinentie	169
14.1.1	Stressincontinentie	169
14.1.2	Urge-incontinentie	170
14.2	Enuresis nocturna	171
14.2.1	Middelen bij enuresis nocturna	171
14.3	Benigne prostaathyperplasie	172
14.3.1	Middelen bij benigne prostaathyperplasie	172
14.4	Erectieproblemen	173
14.4.1	Middelen bij erectieproblemen	173
14.5	Preparatenlijst	175

<b>15</b>	<b>Oog</b>	<b>176</b>
	Inleiding	176
15.1	Irritatie van het oog	176
15.1.1	Middelen bij oogirritatie	177
15.2	Oogontstekingen en overgevoeligheid	177
15.2.1	Middelen bij oogontstekingen en overgevoeligheid	178
15.3	Glaucoom	178
15.3.1	Middelen bij glaucoom	179
15.4	Pupilverwijdende middelen	179
15.5	Plaatselijke verdoving	179
15.6	Preparatenlijst	180
<b>16</b>	<b>Psychiatrische aandoeningen</b>	<b>182</b>
	Inleiding	182
16.1	Depressie	182
16.1.1	Antidepressiva	182
16.2	Psychotische ziektebeelden	183
16.2.1	Antipsychotica	184
16.3	Manisch-depressieve depressie of bipolaire depressie	186
16.3.1	Lithiumzouten	186
16.4	ADHD	186
16.4.1	Psychostimulantia	186
16.5	Preparatenlijst	187
<b>17</b>	<b>Aandoeningen van het zenuwstelsel</b>	<b>189</b>
	Inleiding	189
17.1	Epilepsie	189
17.1.1	Anti-epileptica	190
17.2	Migraine	190
17.2.1	Behandeling van migraine	191
17.3	Ziekte van Parkinson	191
17.3.1	Behandeling van de ziekte van parkinson	192
17.4	Vertigomiddelen	192
17.4.1	Behandeling van vertigo	193
17.5	Preparatenlijst	193
<b>18</b>	<b>Kwaadaardige aandoeningen</b>	<b>195</b>
	Inleiding	195
18.1	Tumoren	195
18.1.1	Behandeling van kwaadaardige aandoeningen	196
18.1.2	Cytostatica	196
18.1.3	(Anti)hormonen	198

---

18.1.4	Immunomodulantia	198
18.2	Bloedgroefactoren	199
18.3	Preparatenlijst	199
<b>19</b>	<b>Spelvormen</b>	<b>201</b>
	Inleiding	201
19.1	Geblindeerde kaarten	201
19.2	Memory	202
19.3	Kwartetten	203
<b>20</b>	<b>ICPC-codes</b>	<b>205</b>
	<b>Woordenlijst</b>	<b>233</b>
	<b>Register</b>	<b>243</b>